

Danski umboðsmaðurin knýttur at tí føroyska

Fólkatingsins umboðsmaður verður setiumboðsmaður í Føroyum. Tað merkir, at Hans Gammeltoft Hansen tekur yvir, tá Joen H. Andreassen er ógegnigur

SETIUMBOÐS-MAÐUR

Ingi Rasmussen

Í teimum førum, har Løgtingsins umboðsmaður kennir seg at vera ógegnigan at taka eina stöðu í einum máli, fer danski umboðsmaðurin at traðka til og gera kanningar og úrskurð í Føroyum.

Hesa avtalu hevur formansskapurin hjá Løgtinginum tikið stig til. Føroyar eru eitt lítið samfelag, og tí er skjótt, at ein lítill stovnur sum Løgtingsins umboðsmaður kemur í eina stöðu, har ógegni kann koma upp á tal. Við teimum royndum, sum eru gjordar í ymskum málum, har lögfrøðilig tvístøða hevur verið, helt formanskapurin tað ikki vera skilagott, at farið var út til føroyskar advokatar at finna ein avloysara.

Fólkatingsins umboðsmaður hevur stóra virðing millum manna, og tí varð fyrispurningur sendur til hansara at vera umboðsmaður í Føroyum eisini, um tað fellur soleiðis, at føroyski umboðsmaðurin kennir seg ógegnigan. Danski umboðsmaðurin hevur játtað, og sostatt verður hann sonevndur setiumboðsmaður í Føroyum.

Skipanin við umboðsmanni, sum er galdandi í londum kring allan heim, er sprottin úr donsku skipanini. Hans Gammeltoft Hansen er umboðsmaður í Danmark.

Kanningarstjórar eftirlýstir

Neyðugt verður hjá lögtinginum at fara út um landamark eftir kanningarstjórum eina aðru ferð, heldur Finnogi Ísakson, fyrrverandi lögtingsformaður. Núverandi lögtingsformaður, Edmund Joensen, heldur hinvegin, at tað varð skipanin, ið vann, tá løgtingið tvingaði Jørgen Niclasen frá, og tí verður kanningarstjórin at finna í Føroyum

LØGTINGSKANNING

Ingi Rasmussen

Advokatar siga seg himprast at taka av, um løgtingið heitir á teir um at gera eina kanning fyri seg eina aðru ferð.

Tað var ein av tåttunum í málinum um Jørgen Niclasen. Hann noyddist frá, tí ein kanningarstjóri, sum løgtingið setti, kom til ta niðurstøðu, at hann var farin út um sínar heimildir. Men ivi varð sáddur um kanningina hjá kanningarstjóranum, og tað fekk bikarið hjá advokatum at flóta yvir.

Fyrrverandi lögtingsformaður, sum setti Turið

Debes Hentze, heldur hetta vera stak óheppið. Í síni føstu klummu í Fregnum ror hann framundir, at tað kann gerast neyðugt at fara uttanlands eftir einum lögfrøðingi, sum tímir og torir.

– Tað er ilt at meta um, hvønn skaða viðgerðin av hesi kanning hevur voldað upp á longri sikt. Eg havi setti fyri, at lögfrøðingar fóru at himprast við at átaka sær arbeiðið at gera eina kanning eftir ta mistonkiligging, sum Turið Debes Hentze hevur verið fyri. Ein mistonkiligging, sum sigur, at tann, sum verður settur upp á pláss, hevur evsta orðið at siga um, hvat er rangt, og hvat

er rætt, sigur Finnogi Ísakson.

Hann hevur lagt sær í geyma, at tveir lögfrøðingar hava sagt Sosialinum, at teir høvdu aftrað seg við at tikið eina kanningarstjóra-uppgávu á seg

– Avleiðingin av øllum hesum fær illa verið annað enn, at neyðugt verður hjá lögtingsformanninum at fara út um landamark at finna lögfrøðingar til slik arbeiði. Tí, krevur landsstýrismálanevndin, at ein kanningarstjóri skal setast, so hevur lögtingsformaðurin skyldu til at seta ein, sigur Flnnogi Ísakson.

Ta skylduna røkir Edmund Joensen, lögtingsformaður í lötuni. Hann heldur

kortini ikki, at tað er so rívandi galið, sum hansara undanmaður ger tað til.

– Eg haldi netupp, at løgtingið syrgdi fyri, at tað var skipanin, sum vann. Hevði tað verið soleiðis, at kanningin hjá kanningarstjóranum var tileinkisgjord, so hevði skipanin verið torpærað, so kundi tað verið neyðugt at leita uttanlands næstu ferð. Men Tingið setti tingini upp á pláss, og tí vita kanningarstjórar eina aðru ferð, at teir verða tiknir í álvara, sigur Edmund Joensen.

Sostatt bendir alt á, at eisini næsti kanningarstjórin verður føroyingur. Um løgtingformaðurin finnur hann.

Tá útvarpsverturin fekk morgungron

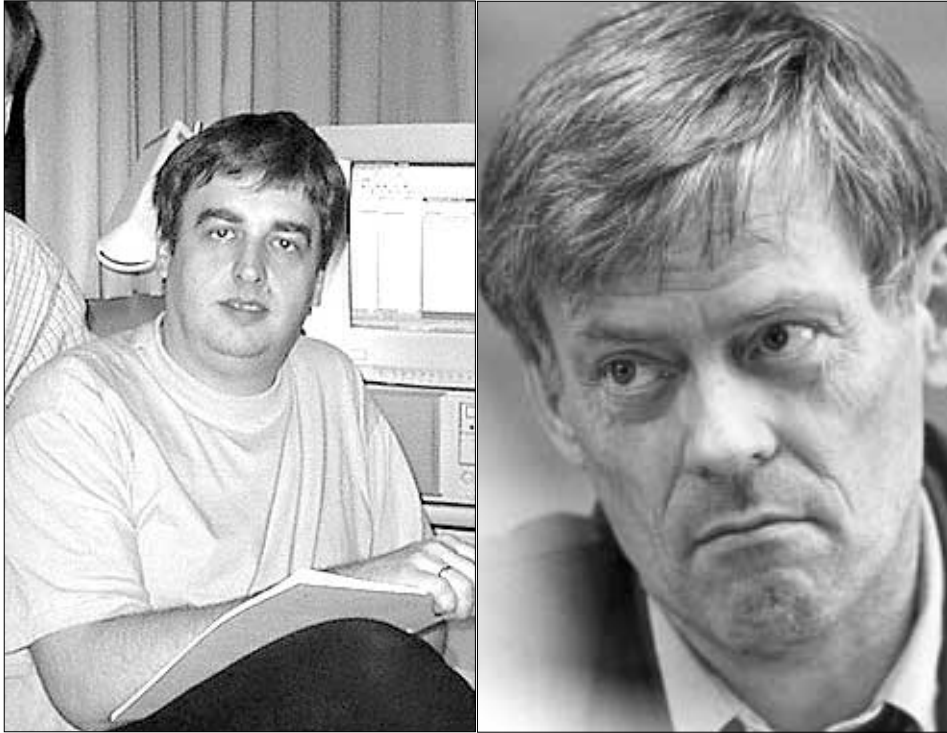
Formaðurin í Føroya Fiskimannafelag kennir seg útiðstýtan úr Útvarpi Føroya, gongur fram av seinasta úrskurðinum hjá Umboðsmanninum. Óli Jacobsen kærði ein útvarpsmann, sum ikki nevndi Fiskimannablaðið í morgunsendingini. Umboðsmaðurin heldur ikki grundarlag vera fyri pástandinum um sensur, men áttalar málburðin

AVGERD

Ingi Rasmussen

Tann morgunfriski útvarpslurtarin hevur kanska lagt til merkis, at tátturin at lesa upp úr bløðunum í sendingini »Góðan morgun Føroyar« er tikin burtur.

Talan var um ein stuttan tátt hvønn morgun, har verturin í morgunsendingini las yvirskriftirnar hjá dagbløðunum upp. Orsøkin til, at harmleysi tátturin er tikin av, er ein álvarslig kæra til Løgtingsins umboðsmann frá Óla Jacobsen, formanni í Føroya Fiskimannafelag. Tað, ið byrjaði sum eitt pinkumál millum útvarpsmannin og Óla Jacobsen, endaði sum ein frágreiðing upp á 31 síður frá umboðsmanninum, har svar omaná aftursvar endaði úti á einum síðuspori, ið til endans snúði seg um, at Óli Jacobsen helt uppá, at Fiskimannafelagið tilvitað varð útiðstýtan frá Útvarpi Føroya.

Hilmar Jan Hansen og Óli Jacobsen. Tveir bersøgnir menn í hørðum orðadrátti fóru til, at landsins hægsti kærustovnur, Løgtingsins umboðsmaður, fekk úr at gera – og at ein lítill og ósekur táttur í morgunsendingini hjá ÚF var tikin av skránni.

Til endans troyttaðist útvarpsstjórin so mikið nógv av málinum, at hann tók táttin av skránni.

Frábað sær grenj

Alt byrjaði um morgunin 23. mai 2002, tá útvarpsmaðurin Hilmar Jan Hansen las upp úr bløðunum sum vant. Hann hevur eftir øllum at døma ikki fingið FF-blaðið í hendurnar hendan morgunin, og tí lesur hann ikki upp úr tí eins og úr hinum bløðunum. Tað fær Óla Jacobsen at senda eitt hvassorðað faks til tíðindamannin, har hann skrivur: »Hetta finni eg meg ikki í. Tí krevji eg, at FF-blaðið fær somu ummannaafelagið tilvitað varð útiðstýtan frá Útvarpi Føroya.

uppundir tíðindasendingina kl. 9.«

Útvarpsverturin gerst skakkur, tá hann fær stungið faksið í hendurnar. Hann fer í sinnisstøðu til telduna og sendir Óla Jacobsen eitt persónligt skriv, har hann greiður frá, at hann samvitskufult plagar at taka bæði FF-blaðið og Trúboðan við í sendingina, hóast hann ikki metir tey at koma undir tíðindabløð. Men hendan morgunin var blaðið ikki komið honum í hendi.

Síðan leggur hann hvassliga afturat: »Og nú, tá eg kortini sendi teir hesar reglur, vil eg gjarna frábiða mær meira grenj um hetta. Hvørja ferð eg eri vertur, royni eg samvitskufult at fáa fatur á øllum teimum útkomnu bløðunum – stórum

sum smáum – fyri ikki at nakar skal vera fyri mismuni. Hetta telefaksið hjá tær stinkar langan veg av innbillaðari forfylging, sum eg einki kenni til og ei heldur brýggi meg um at hoyra um.«

Fyri hetta svar fær útvarpsmaðurin seinni eina áttalu frá stjóranum, Jógvan Jespersen.

Fær áttalu

Svarskrivið er ovboðið fyri Óla Jacobsen, sum eisini áður hevur kært Útvarpið fyri landsins hægsta kærustovn: Løgtingsins umboðsmannin. Óli Jacobsen kærir hesaferð fyri, at Útvarpið ikki nevndi FF-blaðið í umrøddu sending, og at útvarpsmaðurin svaraði

ófélkaliga aftur. Hann førir eisini fram, at Fiskimannafelagið hevur verið útiðstýt ella í øllum førum fyri mismuni, tá tað ræður um at koma til orðanna í Útvarpi Føroya.

Eitt langt brævaskifti fylgir síðan í málinum, har pástandir verða lagdir oman á pástandir, og svar fylgir svari.

Til endans skerir Joen H. Andreasen, umboðsmaður, ígjøgnum og finst at brævinum hjá útvarpsmanninum. Hann staðfestir, at orðalagið í aftursvarinum til Óla Jacobsen »als ikki og undir ongum umstøðum kundi góðtakast, og tók hann tí undir við, at starvsfólkið hevði fingið eina áttalu fyri hetta«. Aðrar avleiðingar fær málið ikki, tí útvarpsmaðurin er farin úr føstum starvi á ÚF.

Umboðsmaðurin helt hinvegin onki grundarlag vera fyri sjónarmiðinum, at Fiskimannafelagið skal hava verið útiðstýt í Útvarpi Føroya. Tað skjalatilfar, sum liggur í málinum, visir tvørturímóti, at Fiskimannafelagið javnan verður nevnt í tíðindasendingunum.

Onki tíðindablað

Í sínari grundgeving fyri, at FF-blaðið ikki altíð varð nevnt, segði Útvarpið, at talan var ikki um eitt tíðindablað. Hesum er Umboðsmaðurin ikki samdur í, og tí eigur FF-blaðið at verða nevnt á jøvnum fœti við hini bløðini.

Hvussu er og ikki. Úrslitið av hesum at siggja til lítla máli er, at nú verður onki blað lisið upp í morgunsendingini longur.

Hugnaløta á Ellisheiminum í Vágum

Vága Pensionistafelag skipar fyri hugnaløtu á Ellisheiminum í Miðvági sunnukvöldið. Fyrilestur og sangur verða á skránni

ELDRAVIRKSEMI

Edvard Joensen

Vágar: Vága Pensionistafelag skipar sunnukvöldið klokkan 18.00 fyri hugnakvöldi á Ellisheiminum í Miðvági.

– Vit fara at savna pensionistar úr oynni á Ellisheiminum, sigur Frits Jacobsen, formaður í Vága Pensionistafelag. Har verður fyrilestur og okkurt til undirhald.

Heini F. Petersen í Sandavági fer at halda fyrilestur fyri pensionistunum um samferðslu og søguna um flutningin um Vestmanna-sund. Eisini verður sangur og annað til undirhalds, sigur formaðurin.

Hann sigur, at tað eru 430 pensionistar í Vágum,

– Tað eru ov nógvir pensionistar í Vágum, sum ikki eru limir í Vága Pensionistafelag, heldur formaðurin í felagnum, Frits Jacobsen

Mynd: Edvard Joensen

men Vága Pensionistafelag hevur bara umleið 120 limir.

Tað heldur formaðurin vera í minna lagi, og kundi

ynskt, at fleiri gjørdust limir í felagnum.

Vága Pensionistafelag er annars virkið á fleiri øk-

um. Arbeitt verður bæði við dagtilhaldi fyri pensionistar og við at útrvega eldrabýli í oynni, sigur Frits Jacobsen. Hesi tiltøk eru saman við Felagskommununi í Vágum, sigur hann.

Dagtilhaldið hevur verið roynt á Ellisheiminum nú eina tíð, og tað hevur riggað væl, sigur hann. Arbeitt verður nú við at fáa figging til framhald av hesum tiltaki.

Eisini er Vága Pensionistafelag við í einum arbeiðsbólki, har millum onnur eisini fólk frá Ellisheiminum og Felagskommununi í Vágum eru við, sum arbeiðir við at fáa bygdar eldra íbúðir í Vágum. Frits Jacobsen er við í arbeiðsbólkinum umboðandi Vága Pensionistafelag.

Av øðrum størri tiltøkum, Vága Pensionistafelag hevur fyri í lötuni, er fyrireiking til stóra árliga Eldradagin. Hann verður í ár hildin fyrrapartin í august. Vága Pensionistafelag er hesaferð vertur, og har koma pensionistar úr øllum landinum á stevnu.

Fuglafjarðar Sjónleikarafelag:

Fyrstu ferð í Mentanarhúsinum

Í kvöld frumframførir Fuglafjarðar Sjónleikarafelag leikin "Fiskar á turrum landi". Hetta er fyrsta ferðin sjónleikarafelagið framførir í nýggja Mentanarhúsinum

SJÓNLEIKUR

Ingrid Bjarnastein

"Fiskar á turrum landi" er heitið á sjónleikinum, sum Fuglafjarðar Sjónleikarafelag í kvöld frumframsýnir. Hetta er ein leikur eftir Árna Ibsen. Turið Sigurðardóttir hevur týtt leikin úr íslenskum til føroyskt. Sjónleikurin "Fiskar á

turrum landi" gongur fyri seg í eini litlari bygd í Íslandi. Talan er um eina eldri konu, sum hevur ein ungan mann búgvandi, sum hon hevur tikið í fostur. Tvey ung úr Reykjavík koma at gista hjá konuni, og so fara hormonini í gongd.

Høvundurin, Arni Ibsen, sum er íslendingur, hevur skrivað yrkingasøvn, filmshandrit, tilfar til útvarp og

sjónvarp, stuttfilmar, sjónleikir og nógv annað. Hann hevur eisini fingist nógv við at týða leikir.

Fuglafjarðar Sjónleikarafelag hevur nú valt at framseta leikin við fleiri ungum

leikarum. Leikararnir eru Knútur - Kenneth Jørgensen, Emma - Marita Øre, Gudmundur - Áslakkur Nesá og Gudbjørg - Hanna Lassaberg. Magni Poulsen hevur leikstjórnað.

Sum nevnt verður sjónleikurin frumframfördur í kvöld, leygarkvöld, og heldur áfram helst til mikudagin.

25 ár

...eru lúðin síðani teir fyrstu føroyingarnir Kristjan, Elsa, Jóan Petur og Eyð Luttøku á Alþjóða Barnalegu í Noreg.

Síðan tá hava ímóti 800 børn og ung umboðað okkum í alþjóða tiltøkum kring heimin. Í hesum felgsskapi hava børn og ung møguleiken at uppliva nakað heilt ódnísi – skapa virnarbond og bera um fólk og ment-anir í øðrum londum.

Ertú 11 ár, og heva hug og birt aftara heimentá í 4 vikur, heva tú møguleika at sleppa á legu í einni av Føroya børn fara atuttaka á legum í Erietta, Kanada, Finland, Frankríki, Noreg. Tveir gentur og teir dreingir og ein leikari eru í hvarjuni bólli.

Interchange við Italia. Ein bóllur við 10 ungum í aldrinum 12-13 ár úr hvarjuni landi eru eisini 1 námsbó. Ein 1/2 mánað í hvarjuni landi bæði heima hjá hvarjuni aðrum og á legum.

Leikarar. Eisni verður selt eftir leikunum. Heva tú hug og drín at físet við barn, erti tí minsta legi 21 ár og vil sleppa úti eðru verð, er hetta eitt gott høvi at royna eeg í alþjóða hapi. Foreldri gjalda útræður og ferðakostnaðin hjá leik-arunum. Til tyðsum, ið heva hug at verða leikari, físa nesi at vita við at vendu eeg til Mølu Dami & telefon 31 18 96.

Landferðir á páskaum í 10 dagar fyri ung í aldrinum 12 – 14 ár.

Leikarar. Eisni verður selt eftir leikunum. Heva tú hug og drín at físet við barn, erti tí minsta legi 21 ár og vil sleppa úti eðru verð, er hetta eitt gott høvi at royna eeg í alþjóða hapi. Foreldri gjalda útræður og ferðakostnaðin hjá leik-arunum. Til tyðsum, ið heva hug at verða leikari, físa nesi at vita við at vendu eeg til Mølu Dami & telefon 31 18 96.

Ungeleikarir - JC, ið skulu vera 16 - 17 ár, fara á legur í Noreg og USA.

Legur fyri 13-14 ára gomul verða í Føroyum, Egyptalandi og Íslandi. Á legu-

num heva fyra ung og ein leikari úr Føroyum, eisini við 8 øðrum londum, havi atuttaka.

Seminar legur eru fyri 17-19 ára gomul og kunnu fereyk ung tuttaka á legum í Eyeturkí og Sværíkí.

Holdur, at hetta er nakarð fyr tag, fort tú umboðablað, um tú sendur eitt kort við navni og bústaðit

OSV - Alþjóða Barnalegur Undir Borgunráði, 170 Væðsleð. Ráðitín at telja á 27. januar